

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 911/3
Podgorica, 21.09.2020. godine

Na osnovu čl. 140 i 141 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktor Agencije za elektronske medije donosi

R J E Š E N J E

1. Privrednom društvu „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Pljevlja“ d.o.o. Pljevlja, javnom emiteru opštег televizijskog programa „Televizija Pljevlja“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjeru, zbog kršenja člana 4 i 8 stav 1 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine ("Sl. list CG", br. 64/20) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-5, prilikom emitovanja informativne emisije „Aktuelno“, dana 20. avgusta 2020. godine.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
 - a) emitovanja medijskog predstavljanja, koje nije bilo lako prepoznatljivo i audio i vizuelno odvojeno od ostalih programskih sadržaja (čl. 4 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine),
 - b) emitovanja prikrivenog medijskog predstavljanja (čl. 8 st. 1 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine).
3. Privredno društvo „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Pljevlja“ d.o.o. Pljevlja je dužno da, u skladu sa članom 140 stav 3 Zakona o elektronskim medijima, u okviru opštег televizijskog programa „Televizija Pljevlja“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za elektronske medije je izrekla javnom emiteru opšteg televizijskog programa ‘Televizija Pljevlja’ upozorenje zbog toga što je dana 20. avgusta 2020. godine, prilikom emitovanja informativne emisije ‘Aktuelno’, propustio da medijsko predstavljanje učini prepoznatljivim i audio i vizuelno odvojenim od ostalih programskih sadržaja, čime je omogućio prikriveno medijsko predstavljanje ideja ili političkih stavova podnosioca izborne liste za izbore koji su održani 30. avgusta 2020. godine.“
4. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
5. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.aemca.org.
6. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu uvida u emitovane programske sadržaje opštег televizijskog programa „Televizija Pljevlja“, privrednog društva „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Pljevlja“ d.o.o. Pljevlja (u daljem tekstu: „emiter“), uočeno je da je emiter dana 20. avgusta 2020. godine, emitovao sadržaje u kojima je vršeno medijsko predstavljanje podnosiaca izborne liste za izbore koji su održani 30. avgusta 2020. godine (nalaz Sektora za monitoring broj 05-911 od 28.08.2020. godine).

Imajući u vidu učešće ovih sadržaja u okviru emitovanog programa, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja člana 4 i člana 8 stav 1 Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-J-5.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programske sadržaje došlo do kršenja Pravilnika, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. 02-911/1 od 28.08.2020. godine).

Dana 31.08.2020. godine, emiter je dostavio pisano izjašnjenje u kom ističe da je „*gost emisije bio predsjednik Crne Gore Milo Đukanović, što samo po sebi opravdava aktuelnost emisije*“, a po mišljenju emitera „*opšti ton intervjuja bio je državnički - geopolitički, a ne dnevno-politički*“ (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-911/2 od 31.08.2020. god.).

U izjašnjenju se ukazuje da „*emisija 'Aktuelno' podrazumijeva nepredvidivost gostiju i tema, te samim tim je teško blagovremeno uvrstiti u programsku šemu i obezbijediti 'prepoznatljivost'*“.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 3 Pravilnika je propisano da se medijsko predstavljanje podnosiča izbornih lista i kandidata sa izbornih lista u toku izborne kampanje ostvaruje u okviru političko-informativnog programa, kao i u precizno označenim blokovima političkog oglašavanja. Istim članom je propisano da se predstavljanje u okviru informativno-političkih programa ostvaruje kroz debate, sučeljavanja, intervjuje i druge posebne emisije, koje se emituju bez novčane ili druge nadoknade, isključivo posvećene parlamentarnim izborima, u kojima se javnost upoznaje sa aktivnostima, idejama i mišljenjima podnosiča izbornih lista i kandidata sa izbornih lista.
- član 4 Pravilnika propisuje da medijsko predstavljanje mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno odvojeno od ostalih programske sadržaje, i mora biti jasno označeno tekstualnim obaveštenjem „Parlamentarni izbori“.
- članom 8 Pravilnika je zabranjeno prikriveno medijsko predstavljanje. Takođe je propisano da emiteri mogu u informativnim emisijama, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje, obavještavati o aktuelnim zbivanjima i aktivnostima državnih organa i funkcionera, poštujući pravila profesionalizma, objektivnosti i novinarske etike (stav 2). Pri tome, propisano je da je emiter dužan da, u okviru takvih programske sadržaje, prilikom izvještavanja, o aktuelnim događajima, radu državnih organa i funkcionera i svih subjekata koji su uključeni u proces izborne kampanje, u vezi sa pitanjima koja se ne odnose na izbore, vodi računa da navedeno izvještavanje ne sadrži posebno promotivno upućivanje na podnosiče izbornih lista, kandidate sa izbornih lista ili njihove aktivnosti, ideje ili političke stavove.

Na osnovu uvida u snimak emitovanog programske sadržaje i izjašnjenja emitera, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je, dana 20. avgusta 2020. godine, u terminu od 21:00:00 do 21:43:07 emitovao informativnu emisiju „Aktuelno“ u kojoj je gost u studiju bio predsjednik Crne Gore Milo Đukanović.

Nakon razgovora o geopolitičkim odnosima u svijetu, u terminu od 21:13:33 do 21:19:30, vodi se razgovor kako slijedi:

Voditelj: „*Moramo se, s obzirom na ograničenost Vašeg vremena, osvrnuti i na važnost ovih izbora, parlamentarnih, u ovom kontekstu, svijeta, Balkana, susjeda i tako dalje...*“

Đukanović: „*Izbori imaju izuzetan značaj. Ja bih volio da mogu da kažem to su jedni od redovnih izbora na kojima se proverava povjerenje aktuelne vlasti i na kojima se ukazuje šansa našim konkurentima da oni steknu većinsko povjerenje građana. Ja nažalost moram da kažem da izbori su još uvijek značajno više od toga. Otkud mi takav zaključak? Pa iz onog što čujem, u ovo predizborni vrijeme od pretendenata na novu vlast u Crnoj Gori. Mi smo, rekao bih, poznata priča. Mi smo već, da kažem, svoj strateški pogled na budućnost Crne Gore davno definisali, i rekao bih onim snagama kojima smo raspolagali vrijedno radili na na njihovoj realizaciji. Kada smo obnavljali nezavisnost kazali smo, želimo da budućnost bude u našim rukama i ta će budućnost biti evropska i evroatlantska. Ostvarili smo nezavisnost, krenuli smo da vraćamo Crnu Goru njenoj evropskoj kući, u međuvremenu*

smo došli do prvog cilja - Crna Gora je članica NATOa. Maločas sam objašnjavao da ući u NATO može samo neko ko realizuje reforme u skladu sa evropskim standardima. Mi smo dio tih reformi ostvarili, u protivnom ne bi bili u NATOu. Danas prednjačimo ispred drugih aspiranata za članstvo u Evropskoj uniji. Ali naravno članstvo u NATO i u Evropskoj uniji, nije cilj sam po sebi. Ta članstva stižu kao rezultat zasluga na planu realizovanih reformi. Naš cilj je da razvijamo Crnu Goru i da obezbeđujemo evropski kvalitet života za građane Crne Gore. Dakle, naš put i naša ponuda je jasna. Mi smo došli do određenog nivoa i želimo da produžimo. Nasuprot nama, vidimo ponude koje žalost nijesu ono što mi mislimo da bi bilo poželjno za crnogorsku političku scenu. Poželjno bi bilo da crnogorska politička scena bude konkurentnija, poželjno bi bilo da imamo kvalitetniju alternativu, da ta kvalitetnija alternativa ponudi neku realno bolju političku ponudu crnogorskoj biračkoj javnosti. Ja ponavljam, pa će i ovdje vama kazati, bio bih vrlo srećan kada bih sa strane naše konkurencije čuo dvije prosto proširene rečenice koje bi glasile: Prihvatom ono što je demokratski izražena volja građana Crne Gore na referendumu 21. maja 2006. i za nas je nezavisnost Crne Gore neupitna. I druga, prihvatom ono što je usvojeno u svim ključnim dokumentima od obnove nezavisnosti do današ, da je put razvoja Crne Gore – put evropske i evroatlantske integracije. Treću rečenicu ne bih morao da čujem. Treća može da bude koja god hoće. Treća i svaka sljedeća. Dakle, gdje će da govore sve što žele da govore kao kritiku aktuelne vlasti, aktuelne državne politike, da saopšte svoju ponudu, da ponude bolje i brže mogućnosti dostizanje višeg nivoa razvoja i višeg nivoa životnog standarda. Ali nažalost mi to ne možemo da čujemo. Mi danas čujemo da su sve greške koje Crna Gora ostvaruje upravo proistekle iz nezavisnosti i samostalnog odlučivanja, što sugerise da bi Crnoj Gori bilo pametno da se vrati u neki predašnji status i da se njome upravlja iz neke centrale izvan Crne Gore. I takođe, to što čujemo jeste jedna veoma oštra, mogu slobodno kazati brutalna i neutemeljena, kritika evropskog puta razvoja. Vi danas sa najviših i političkih i vjerskih adresa u Crnoj Gori čujete da je Evropa trula civilizacija, čuli ste i pročitali smo puno puta kvalifikacije da je NATO fašistička organizacija. Kvalifikuju ga kao Četvrti rajh i naravno saopštavaju jasno svoj sud o neispravnosti puta kojeg je odabrala nezavisna Crna Gora i saopštavaju vam naravno stav da Crna Gora neće praviti takve greške ako se vrati pod kontrolu, u ovom slučaju Beograda, i da će na taj način vjerovatno doći do zaokreta u pogledu strateškog pravca razvoja i samim tim posledično do gubitka aktuelnog kapaciteta nezavisnosti i suverenosti države Crne Gore. To oni nude na ovim izborima. A kada imate tako suprotstavljene ponude u pogledu budućnosti onda zaista ne možete, koliko bi god željeli, da kažete ljudima - znate ovo su neki redovni izbori na kojima biramo vlast. Na ovim izborima ne biramo vlast nego biramo svoj put u budućnost. I ja, negdje se iskreno, zaista nadam i vjerujem, da ne samo oni ljudi koji su glasali za nezavisnu Crnu Goru 21. maja 2006., nego i mnogi drugi, koji su u međuvremenu prepoznali u takvoj državi svoju šansu, i koji su u međuvremenu svojim odgovornim odnosom doprinosili da se brže otvara bolja perspektiva pred Crnom Gorom, da su svjesni da ne smijemo dozvoliti da ispustimo iz ruku ono što je tekovina savremene Crne Gore, i da će opet većina u Crnoj Gori odlučiti da Crna Gora nastavi putem daljeg evropskog razvoja."

Emitovani sadržaj iz tačke 1 nije bio prepoznatljiv i nije sadržao obavještenje saglasno Pravilniku.

2. Iako je razgovor obavljen sa Predsjednikom Crne Gore Milo Đukanović, ne može se zanemariti činjenica da je, u vrijeme emitovanja predmetne emisije, bio predsjednik političke partije koja je podnosič potvrđene izborne liste za parlamentarne izbore koji su održani 31. avgusta 2020. godine („Odlučno za Crnu Goru! DPS – Milo Đukanović“). Pri tome, u svojim govorima navedenim odgovorima promovisao je različite političke stavove i planove te partije odnosno izborne liste („Pa iz onog što čujem, u ovo predizborno vrijeme od pretendenata na novu vlast u Crnoj Gori. Mi smo, rekao bih, poznata priča. Mi smo već, da kažem, svoj strateški pogled na budućnost Crne Gore davno definisali, i rekao bih onim snagama kojima smo raspolagali vrijedno radili na na njihovoj realizaciji. Kada smo obnavljali nezavisnost kazali smo, želimo da budućnost bude u našim rukama i ta će budućnost biti evropska i evroatlantska. Ostvarili smo nezavisnost, krenuli smo da vraćamo Crnu Goru njenoj evropskoj kući, u međuvremenu smo došli do prvog cilja - Crna Gora je članica NATOa. Maločas sam objašnjavao da ući u NATO može samo neko ko realizuje reforme u skladu sa evropskim standardima. Mi smo dio tih reformi ostvarili, u protivnom ne bi bili u NATOu.“ ... „Dakle, naš put i naša ponuda je jasna. Mi smo došli do određenog nivoa i želimo da produžimo. Nasuprot nama, vidimo ponude koje žalost nijesu ono što mi mislimo da bi bilo poželjno za crnogorskiju političku scenu.“ ... „Ja ponavljam, pa će i ovdje vama kazati, bio bih vrlo srećan kada bih sa strane naše konkurencije čuo dvije prosto proširene rečenice koje bi glasile:.....“).

3. Uzimajući u obzir posebno sadržinu analiziranog dijela emisije, može se zaključiti da je ona omogućavala upoznavanje javnosti sa aktivnostima, idejama i mišljenjima podnosioca izborne liste, odnosno medijsko predstavljanje u smislu člana 3 Pravilnika. Kako emisija ili makar njen dio nije bila prepoznatljiva i audio i vizuelno odvojena od ostalih programskih sadržaja ni jasno označena tekstualnim obavještenjem „Parlamentarni izbori“, emitir je prekršio i član 4 Pravilnika.

4. Emiter je morao voditi računa da, bez obzira na vrstu informativne emisije (posvećenu aktuelnim zbivanjima) i činjenicu da je ona posvećena razgovoru sa javnim funkcionerom (Predsjednikom Crne Gore), ona ne smije, u skladu sa članom 8 Pravilnika, da sadrži posebno promotivno upućivanje ideje ili političke stavove podnosiča izbornih lista, kandidata sa izbornih lista ili njihove aktivnosti.

Kako je riječ o informativnoj emisiji (dakle, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje), posvećenoj razgovoru sa licem koje je uključeno u proces izborne kampanje (predsjednik političke partije koja je podnosič potvrđene izborne liste za parlamentarne izbore) i sadrži posebno promotivno upućivanje na aktivnosti, ideje ili političke stavove podnosiča izborne liste, može se zaključiti da je predmetni prilog predstavlja prikriveno medijsko predstavljanje, te da je prekršen član 8 stav 1 Pravilnika.

5. Opravdanje emitera da „*emisija 'Aktuelno' podrazumijeva nepredvidivost gostiju i tema*“ ne može se uvažiti, jer su navodi gospodina Đukanovića, koji se mogu smatrati medijskim predstavljanjem za izbole uslijedili nakon pitanja voditelja, koje mu nije moglo biti nepoznato. Postavljajući pitanje „*moramo se, s obzirom na ograničenost Vašeg vremena, osvrnuti i na važnost ovih izbora, parlamentarnih, u ovom kontekstu, svijeta, Balkana, susjeda i tako dalje...*“, emitir je mogao očekivati da će time dati mogućnost za predstavljanje ili kritiku ideja, političkih stavova i aktivnosti političke partije kojoj pripada ili drugih učesnika u izbornom procesu. Time je emitir omogućio prikriveno medijsko predstavljanje podnosiča izborne liste, u informativnoj emisiji, izvan programa koji se odnose na medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje, što je zabranjeno članom 8 stav 1 Pravilnika.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje, emitir odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emitir prekršio član 4 i član 8 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 140 i 141 Zakona, donio odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da, u skladu sa čl. 140 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Pljevlja“ d.o.o.
- Savjet Agencije za elektronske medije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

